

Kárpáti József

1927-ben készült a kép Budapesten. Ez az apám, akkor még Kaufmann Józsefnek hívták. Apám volt a nagyszüleim legkisebb gyereke. Ő leérettségizett Munkácson [Munkács -- Bereg vm.-ben fekvő város, melynek 1910-ben 17 300, 1921-ben 21 000 lakosa volt. A várost a Galícia felé irányuló kereskedelem -- fa, marha, gabona, bor, sör, ásványvizek, gyümölcs -- lendítette fel. 1910-ben a város lakosainak 44%-a tartozott az izraelita hitfelekezethez, ez volt a legnépesebb vallási felekezet Munkácson. Munkács a trianoni békeszerződés értelmében 1919-ben Csehszlovákiához került. -- A szerk.]. Utána dolgozott talán Püspökladányban [Hajdú vm.-ben lévő nagyközség, 1920-ban 13 200 főnyi lakossal. -- A szerk.], és később aztán a háború előtt tojásbizománys lett. Ami azt

jelentette, hogy falun összegyűjtötték a tojásokat, fölküldték Pestre, és ő adta el Pesten. Apám lovas kocsival szállította a tojásokat. Minden hajnalban négykor már kinn volt a nagyvásártelepen, és egy órákor jött haza, kora délután mindig aludt, s négy után kezdett irodai munkát végezni, könyvelt. Eljöttek a pénzért, vitte a pénzt. Én mindig nézhettem azt, amikor ilyen pénzes leveleket föl adott, mert azt le kellett ilyen viasszal pecsételni, s az nekem nagyon tetszett. Nem hiszem, hogy jól keresett, de tisztességesen éltek. A legbecsületesebb ember volt, akit ismertem. Apám nagyon vallásos volt. A háború előtt tfilint rakott minden nap. A Bethlen térre járt zsinagógába. Volt egy zacskója -- egy bársony zacskó --, és abban volt a könyve és a tálesze. Nem dolgozott szombaton [lásd: szombati munkavégzés tilalma], de azért, mert szombaton nem volt vásárcsarnok. De azt hiszem, dolgozott volna, ha lehet. És cigarettázott szombaton is. De nagyünnepen nem. Emlékszem, mikor kijöttünk a nagyünnepen, hogy amikor kiment már az ünnep, első dolga volt, hogy rágyújtott. Mindenki böjtölt a családban. A böjttörő vacsora [Böjttörő: az a vacsora, amellyel megtörik, azaz befejezik a 25 órás böjtöt. -- A szerk.] mindig nálunk volt, és a nagyszüleim jöttek oda. A háború előtt, azt hiszem, az ?Esti Kurír? [Az ?Esti Kurír? délután megjelenő liberális napilap volt, amelyet 1923-ban indított Rassay Károly mint főszerkesztő és Boros László mint szerkesztő. Rassay Károly nevéhez fűződik a Független Kisgazda, Földműves és Polgári Párt (1921), majd a Nemzeti Szabadelvű Párt (1928, 1935-től Polgári Szabadságpárt a neve) megalapítása. -- A szerk.] volt gyakran otthon, de hogy ez járt-e vagy vették, azt nem tudom.